

[Početna Stranica](#) > ... > [Vaša Prava](#) > [Žrtve Kaznenih Djela](#) > [Naknada Štete](#) > [Potraživanje Naknade Od Počinitelja](#) > Romania

Potraživanje naknade od počinitelja

Sadržaj omogućio
Rumunjska

Rumunjska

Kako mogu tražiti naknadu ili drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine od počinitelja u sudskom postupku (kaznenom postupku) i kome trebam uputiti takav zahtjev?

Da bi dobila naknadu za štetu prouzročenu kaznenim djelom, oštećena stranka može podnijeti zahtjev kaznenom ili građanskom sudu.

Najvažnije postupovno sredstvo kojim žrtve kaznenih djela mogu ishoditi nalog kojim se od tuženika zahtijeva plaćanje odštete ili naknade je podizanje građanske tužbe u okviru kaznenog postupka. Prednost tog pristupa je to što omogućuje iskorištavanje cijelog skupa dokaza iznesenih pred kaznenim sudom, dok su zasebni građanski postupci pred građanskim sudom uređeni „načelom dostupnosti“.

Odredbe koje uređuju podizanje građanske tužbe u okviru kaznenog postupka navedene su u člancima od 19. do 28. Zakona o kaznenom postupku.

Cilj je građanske tužbe podignute u okviru kaznenog postupka utvrditi građanskopravnu odgovornost za štetu prouzročenu kaznenim djelom koje je predmet kaznenog postupka.

Građansku tužbu može podnijeti oštećena stranka ili njezini nasljednici koji su građanska stranka u postupku protiv tuženika, a prema potrebi i stranka koja snosi građanskopravnu odgovornost.

Ako oštećena stranka nije sposobna ili ima ograničenu djelatnu sposobnost, građansku tužbu može u njezino ime podnijeti zakonski zastupnik ili prema potrebi državni odvjetnik.

Ako nisu sudjelovali u kaznenom postupku u svojstvu građanske stranke, oštećene stranke ili njihovi nasljednici mogu podnijeti tužbu građanskom sudu radi naknade štete prouzročene kaznenim djelom.

U kojem trenutku kaznenog postupka trebam predložiti svoj zahtjev?

Oštećena stranka obavještava se na početku prve rasprave da ima pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao građanska stranka.

Zahtjev za sudjelovanje u svojstvu građanske stranke (*cerere de constituire ca parte civilă*) može se podnijeti tijekom pre-sudskih faza kaznenog progona ili predraspravnom vijeću, kao i tijekom suđenja, ali se mora podnijeti prije početka istrage.

Dok je istraga u tijeku, građanska stranka može ispraviti sve administrativne pogreške u zahtjevu za sudjelovanje u svojstvu građanske stranke, povećati ili smanjiti iznos potraživanja i zatražiti naknadu za materijalnu štetu u gotovini ako naknada u naravi više nije moguća.

Što mogu zatražiti u zahtjevu i što u njemu treba biti navedeno (ukupan iznos i/ili pojedinačni gubici, izgubljena dobit i kamate)?

Zahtjev za sudjelovanje u svojstvu građanske stranke podnosi se pismeno ili usmeno. Vrsta i iznos potraživanja moraju se navesti zajedno s razlozima i dokazima na kojima se potraživanje temelji.

Ako se to učini usmeno, sud je to dužan zabilježiti u službenom izvješću ili prema potrebi sudskom nalogu (*încheiere*).

Postoji li poseban obrazac za takve zahtjeve?

Ne postoji poseban obrazac, ali se građanska tužba može podignuti u kaznenom postupku ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: građanska stranka pridružuje se postupku prije početka istrage podnošenjem pismenog ili usmenog zahtjeva s navedenom vrstom i iznosom potraživanja, kao i razlozima i dokazima na kojima se potraživanje temelji.

Koje dokaze trebam predložiti u prilog zahtjevu?

U kaznenom postupku dokazom se smatra svaka činjenica koja služi utvrđivanju postojanja ili nepostojanja kaznenog djela, identifikaciji osobe koja ga je počinila i odlučivanju o okolnostima potrebnima za pravedno rješavanje predmeta te doprinosi otkrivanju istine u kaznenom postupku.

Podliježe li moj zahtjev plaćanju sudskih ili drugih pristojbi?

Građanska tužba za utvrđivanje građanskopravne odgovornosti tuženika i/ili stranke s građanskopravnom odgovornošću koja se podnosi kaznenom ili građanskom sudu oslobođena je plaćanja sudskih pristojbi (*taxă de timbru*).

Mogu li prije i/ili tijekom postupka dobiti pravnu pomoć? Mogu li dobiti pravnu pomoć ako ne živim u državi u kojoj se vodi postupak?

Stranke u kaznenom postupku zastupa ili im pomaže odvjetnik.

Za vrijeme kaznenog progona odvjetnik oštećene stranke ima pravo biti obaviješten o datumu i vremenu kaznene istrage ili ročišta pred sucem za prava i slobode (*judcător de drepturi și libertăți*) i nazočiti bilo kojoj fazi kaznenog progona (osim ako zakonom nije drukčije predviđeno), pravo na uvid u spise predmeta i pravo na podnošenje zahtjeva i izjava. Osim toga, odvjetnik oštećene stranke ima pravo da mu se odobre vrijeme i sredstva potrebna za pripremu i iznošenje učinkovite obrane.

Pravna pomoć oštećenoj stranki obvezna je ako nema djelatnu sposobnost ili joj je ograničena, kao i ako je žrtva kaznenih djela lošeg postupanja prema maloljetnicima, nasilja u kućanstvu, trgovine i iskorištavanja ranjivih osoba te protiv spolne slobode i integriteta. Ako sud iz određenih razloga smatra da se oštećena stranka ne može braniti, dodjeljuje joj odvjetnika po službenoj dužnosti.

Oštećena stranka ima pravo na besplatne usluge tumača ako ne razumije, ne govori dobro ili ne može komunicirati na rumunjskom jeziku, kao i pravo na prijevod bilo kojeg rješenja postignutog izvan sudskog postupka (*soluție de netrimiteră în judecată*) na jezik koji razumije ako ne razumije rumunjski.

U kojim će slučajevima kazneni sud odbaciti moj zahtjev ili odbiti odlučivati o mojem zahtjevu protiv tuženika?

Kako je prethodno navedeno, građanska tužba može se podignuti u kaznenom postupku ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: građanska stranka pridružuje se postupku prije početka istrage podnošenjem pismenog ili usmenog zahtjeva s navedenom vrstom i iznosom potraživanja, kao i razlozima i dokazima na kojima se potraživanje temelji.

U skladu sa Zakonom o kaznenom postupku sud ostavlja građansku tužbu neriješenom u slučaju oslobođenja tuženika; okončanja kaznenog postupka zato što djelo nije obuhvaćeno kaznenim zakonom ili zato što nije bilo prethodne tužbe, odobrenja ili upućivanja nadležnom tijelu ili bilo kojeg drugog zakonom propisanog uvjeta za pokretanje kaznenog progona; amnestije; smrti osumnjičenika ili tuženika odnosno naloga za brisanje osumnjičene ili okrivljene pravne osobe iz registra; pravomoćnosti odluke (*res judicata*); prijenosa postupka u dogovoru s drugom državom koji je izvršen u skladu sa zakonom; okončanja kaznenog postupka nakon povlačenja prethodne tužbe i ako sud prihvati nagodbu, a stranke u građanskom postupku nisu postigle sporazum o nagodbi ili posredovanju. U tom slučaju oštećena stranka može građanskom sudu podnijeti tužbu za naknadu štete prouzročene kaznenim djelom.

Mogu li se žaliti protiv odluke ili tražiti drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine?

Ako sud ne odluči o građanskoj tužbi, oštećena stranka može građanskom sudu podnijeti tužbu za naknadu štete prouzročene kaznenim djelom.

Ako kazneni sud odluči o građanskoj tužbi, oštećena stranka koja je nezadovoljna tom odlukom može podnijeti žalbu protiv presude u roku od deset dana od donošenja presude ili prema potrebi u roku od deset dana od dostave obavijesti o presudi.

Ako mi sud dosudi naknadu štete, na koji način mogu osigurati da će se presuda protiv počinitelja izvršiti i kakvu pomoć pri tome mogu dobiti?

Nalozi koji se odnose na građanskopravnu naknadu štete i troškova strankama koji su dio presude u kaznenom postupku izvršavaju se u skladu s građanskim pravom.

Obveza utvrđena sudskom odlukom ili drugom izvršnom ispravom isprva se prepušta dužniku da je dobrovoljno ispuni.

Ako je dužnik ne ispuni dobrovoljno, obveza se prisilno ispunjava izvršnim mjerama koje se pokreću podnošenjem zahtjeva tijelu za izvršenje.

Sve izvršne instrumente, osim ako zakonom nije predviđeno drukčije, izvršava sudski izvršitelj (*executor judicātoresc*).

Postupak izvršenja druga je faza građanskog postupka i svrha mu je prije svega stvarno ostvarivanje prava priznatog sudskom presudom ili drugom izvršnom ispravom. Tim se postupkom omogućuje vjerovniku koji je nositelj prava priznatog sudskom presudom ili izvršnom ispravom da prisili dužnika na ispunjenje obveza koje je odbio dobrovoljno ispuniti.

Odredbe o izvršenju utvrđene su u člancima od 622. do 914. Zakona o parničnom postupku.

■ Posljednji put ažurirano: 08/08/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.